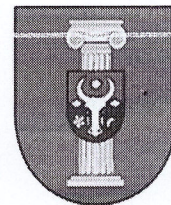


AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE



MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 231/15

mun. Chișinău

30 august 2020

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate Olga VIZITIU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dlui **Gramă Iulian**, identificat prin IDNP [REDACTED], cu domiciliu în [REDACTED], **ex-funcționar public** (*specialist superior al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri*), în temeiul art. 19 și art. 35 din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei și materialul probator administrat

La 02.12.2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare Autoritatea) a fost înregistrată sesizarea nr. 6741, care la 03.12.2019 a fost repartizată aleatoriu spre verificare prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor în temeiul alin. (1), art. 30 din Legea nr. 132/2016.

Potrivit sesizării, dl Gramă Iulian a încălcat regimului juridic al incompatibilităților prin faptul că exercitând funcția de specialist superior al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri, deține simultan funcția de inginer cadastral al S.R.L. „GEOAGMAR”, în baza certificatului cu Seria CI nr. 0240 eliberat la 11.05.2018 (valabil până la 11.05.2023).

În temeiul alin. (1), art. 31 și alin. (1)-(2), art. 37 din Legea nr. 132/2016, la data de 16 decembrie 2019 prin procesul-verbal nr. 432/15 a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dlui Gramă Iulian.

Prin scrisoarea nr. 04-15/2540 din 02.06.2020, conform avizului de recepție nr. DS9350225388AS, dl Gramă Iulian a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile garantate de art. 33 al Legii nr. 132/2016.

Așadar, inspectorul de integritate reține că regimul juridic al incompatibilităților se aplică categoriilor de subiecți ai declarării specificați la art. 3 al Legii nr. 133/2016. Conform lit. g), alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 133/2016, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale, sunt funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

Conform art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3)-(5) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, precum și în temeiul art. 22, art. 85 și art. 87 din Codul Administrativ, inspectorul de integritate este competent să investigheze și să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care fac obiectul procedurii fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, consultă datele Registrelor informaționale de stat, precum și solicită autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

Reieșind din datele generate de sistemului informațional *e-Integritate* se constată că dl Gramă Iulian a depus la data de 14.03.2019 declarațiile de avere și interese personale indicând că exercită

funcția de specialist superior al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângerei din data de 29.08.2005, în temeiul Dispoziției nr. 72-p.

Urmare validării datelor din declarația de avere și interese personale pentru 2018, s-a stabilit că dl Gramă Iulian a indicat la compartimentul "Venituri" al declarație, *salariu* obținut în cadrul Consiliului raional Sîngerei în mărime de 65 790,17 MDL. La capitolul *interese personale al declarațiilor*, acesta indică calitatea de *fondator al S.R.L. „GEOAGMAR”*.

Potrivit informației furnizate de către *Consiliul raional Sîngerei* înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 1406 din 05.03.2020 s-a confirmat că, prin Dispoziția nr. 72-P din 29.08.2005 dl Gramă Iulian a fost angajat într-o funcție publică (*specialist al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângerei*), prin Dispoziția nr. 88-P din 25.07.2012, a fost numit specialist superior.

Conform informației generate *registrului informațional de stat al Serviciului Fiscal de Stat* și a *Casei Naționale de Asigurări Sociale*, s-a confirmat că dl Gramă Iulian a obținut venituri în cadrul Consiliului Raional Sîngerei pînă la 31.12.2019.

La 01.01.2020, prin Dispoziția nr. 292-P din 18.12.2019 dl Gramă Iulian a demisionat din funcția publică.

Totodată, consultând informațiile din *registrul informațional de stat al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, la compartimentul ce vizează „informația despre contribuabil”*, inspectorul constată că din data de 03.03.2015 și pînă în prezent, Gramă Iulian este înregistrat ca fondator al S.R.L. „GEOAGMAR” (IDNO: [REDACTAT]), iar sediul societății (subdiviziunilor) este înregistrat în orașul Sîngerei.

Potrivit datelor cu privire la genurile de activitate desfășurate de către S.R.L. „GEOAGMAR” se enumeră activități: în domeniul arhitecturii și construcțiilor civile, de proiectare, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice legate de construcțiile civile, servicii de cercetări geodezice, activități de organizare a regimului proprietății funciare.

Conform informației generate de *registrul informațional de stat al Casei Naționale de Asigurări Sociale*, s-a stabilit că după demisia din funcția publică, pentru perioada ianuarie-martie 2020 sunt înregistrate venituri obținute de către dl Gramă Iulian în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR”, în sumă de 16 800,00 lei, pentru deținerea funcției înregistrate cu *codul profesiei – 6875, Inginer de cercetare în cadastru*.

Potrivit informației acumulate în cadrul controlului, s-a stabilit că la 11.05.2018 dlui Gramă Iulian i-a fost eliberat Certificatul de Calitate Seria [REDACTAT] nr. [REDACTAT], cu mențiunea de calificare - „inginer cadastral”.

Reieșind din informația furnizată de către *Primăria com. Rădoiaia* înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 3068 din 18.05.2020, ținînd cont că potrivit *Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova nr. 764 din 27.12.2001*, în componența raionul Sîngerei intră satul Rădoiaia, rezultă că:

➤ la 06.11.2018 prin Decizia nr. 7/10 a Consiliului sătesc Rădoiaia, rl. Sîngerei s-a decis inițierea lucrărilor de delimitare selectivă a terenului proprietate publică a UAT Rădoiaia;

➤ la data de 11.11.2018, dl Gramă Iulian în calitate de inginer cadastral (reprezentant) al S.R.L. „GEOAGMAR” a executat și semnat următoarele acte care confirmă desfășurare unei activități remunerate pe lângă deținerea unei funcții publice:

- *Procesul-verbal cu privire la delimitarea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ teritoriale, sat. Rădoiaia, rl. Sîngerei (7468)*;

- *Planul de formare a terenului proprietate publică a rl-ului Sîngerei, sat. Rădoiaia, din numele S.R.L. „GEOAGMAR”*;

- *Planul de încadrare în zonă, precum și planul geometric a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT]*;

- *Actul de stabilirea hotarelor terenului, în temeiul cererii APL sat. Rădoiaia*;

- *Schița de lucru (a terenului)*;

➤ Conform *Ordinului de plată nr. 708 din 13.11.2018 și a facturii fiscale Seria [REDACTAT] din 28.02.2019*, Primăria sat. Rădoiaia, rl. Sîngerei în calitate de Beneficiar, a achitat valoarea serviciului executat/prestat în beneficiu S.R.L. „GEOAGMAR”, în sumă de 3144, 00 lei.

Prin urmare, reieșind din materialele acumulate se observă că dl Gramă Iulian a executat lucrările din numele și în interesul S.R.L. „GEOAGMAR”, în calitate de inginer cadastral al societății respective, deși acesta exercita în aceeași perioadă o funcție publică (specialist al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri).

Legislația pertinentă

Potrivit *art. 16 din Legea nr. 133/2016*, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Respectiv, având în vedere faptul că dl Gramă Iulian în perioada 29.08.2005 - 01.01.2020 a exercitat o funcție publică (*specialist al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri*), examinarea incompatibilității urmează a fi tratată prin prisma reglementărilor cu privire la incompatibilitățile instituite pentru funcția publică, iar legea aplicabilă devine *Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (în continuare - Legea 158/2008)*.

Or, în condițiile *alin. (4¹), art. 51 al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală*, personalul aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor consiliului raional are statut de funcționar public și cade sub incidența *Legii nr. 158/2008*, cu excepția persoanelor care ocupă funcția de vicepreședinte al raionului, aflate sub incidența *Legii nr. 199/2010* cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și *Legii nr. 768/2000* privind statutul alesului local, a altui personal angajat în baza contractului individual de muncă potrivit prevederilor Codului muncii.

Conform dispozițiilor *art. 25 alin. (2), lit. c) din Legea nr. 158 din 04.07.2008*, funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, a căror activitate este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența autorității în care el este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat și de reprezentare a statului în societățile economice. La fel, se reține că modul de cumulare a activităților științifice, didactice, de creație, etc., se stabilește de Guvern.

În același timp se reține că, legea instituie un termen de prescripție pentru eliminarea situației de incompatibilitate în sensul *art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008* potrivit căruia, situația de incompatibilitate prevăzută la *alin. (2), (2¹)* din articolul menționat *supra*, urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție

La caz, exercitarea simultană de către dl Gramă Iulian a unei funcții publice (specialist superior al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri) cu desfășurarea unei alte activități în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR” (inginer cadastral), cu certitudine denotă faptul că acesta a încălcat regimul juridic al incompatibilităților. Or, potrivit *alin. (2) al art. 24 din Legea nr. 158/2008*, funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al incompatibilităților.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Potrivit *alin. (3), art. 37 al Legii nr. 132/2016*, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

La 02.06.2020 și suplimentar la 17.07.2020, prin scrisoarea nr. 04-15/2540 și nr. 04-15/3251, dlui Gramă Iulian i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere. La 09.06.2020 dl Gramă Iulian a expediat răspunsul înregistrat cu nr. 5370 din 23.07.2020.

Așadar, inspectorul menționează că a ținut cont de explicațiile relevante cazului și formulate de dl Gramă Iulian în punctul său de vedere care, a menționat că: „*în anul 2005, am fost angajat de către Președintele Raionului Sângerei prin Dispoziție ca specialist principal al Serviciului Relații Funciare și Cadastru din cadrul Consiliului Raional Sângerei.*”

Dat fiind faptul că lucrările cadastrale sânt executate numai de oficiile cadastrale teritoriale, de întreprinderile de stat și cele private, în anul 2015 am hotărât să fondez o întreprindere privată (ceia ce nu contravine Legii nr 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și anume art. 25 p. (2¹), care prevede că funcționarul public nu este în drept să desfășoare activitate de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale). În ziua creării întreprinderii (SRL GEOAGMAR) am hotărât ca Administratorul întreprinderii să fie fratele meu [REDACTAT], care deține certificat de electric autorizat pentru ca întreprinderea să se ocupe și de inginerie și alte servicii tehnice legate de construcții civile. Tot în perioada respectivă, întreprinderea a angajat un inginer cadastral certificat, [REDACTAT], primind licență pentru lucrări cartografice. Am luat credite, am procurat utilaj și întreprinderea a început activitatea.

Întreprinderea activa fără probleme până când un lider din raion, [REDACTAT], prieten cu președintele nou ales al raionului Sîngerei, care tot deține multe terenuri cu cumnatul său, sa adresat către CR Sîngerei ca specialiștii Serviciului Relații Funciare și Cadastru să-i facă transpunerea hotarelor a aproximativ 120 cote de teren gratis pentru că noi suntem datori, așa ni-i lucrul, unde a primit răspuns că lucrările respective le execută numai oficiile cadastrale teritoriale, întreprinderile de stat și cele private. A plecat la Institutul de Proiectări unde i sa comunicat cât costă lucrările respective, d-lui a considerat că e scump și sa adresat la unica întreprindere din raion care deține licență, SRL GEOAGMAR, unde i sa comunicat că așa servicii o să coste în jurul la 60000 lei care includeau și corectarea erorilor comise anterior la programul Pămînt.

De aici au și început problemele: dlui sa adresat la procuratură că întreprinderea la care sânt fondator folosește echipamentele Consiliului Raional în activitatea sa. Procuratura a emis materialele către poliția economică. Am fost citat și întreprinderea a prezentat toate actele solicitate. Peste o perioadă materialele au ajuns la Anticorupție Bălți unde am fost citat și 6 ore am lămurit că Consiliile Raionale nu execută lucrări cadastrale.

La finele anului 2019, fiind presat personal și întreprinderea, am depus cerere de eliberare din funcția deținută la Consiliul Raional Sîngerei, și la sfârșitul lunii ianuarie 2020 m-am angajat ca inginer cadastral la SRL GEOAGMAR. Dacă și sânt dosare cadastrale semnate de mine personal în favoarea SRL GEOAGMAR, dosarele au fost executate în zile de odihnă și fără remunerare. Bani care îi retrag de pe contul întreprinderii, sânt impozitați și retrași ca dividendele Fondatorului”.

Aprecierea inspectorului de integritate

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate a **stabilit încălcarea regimului juridic al incompatibilităților**, ori în perioada cât dl Gramă Iulian a exercitat funcția publică (specialist al Serviciului relații funciare și cadastru în cadrul Aparatului președintelui raionului Sîngeri), prin desfășurarea activităților în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR”, acesta a desfășurat simultan o activitate ce presupune remunerare.

Inspectorul de integritate observă că, într-adevăr pe perioada exercitării funcției publice (specialist al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sîngeri), dl Gramă Iulian nu a încasat venituri sub formă de salariu pentru funcția deținută în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR”. Totuși, obținerea unui venit în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR” a avut loc, însă după demisia sa din funcția publică.

Astfel, se explică că desfășurarea activităților în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR” în calitate de inginer cadastral, reprezintă de fapt o activitate remunerată ce generează o situație de incompatibilitate, ținând cont de faptul că pentru desfășurarea acesteia se cuvine o recompensă bănească, însușirea căreia nu are relevanță o dată ce pentru constatarea faptei este suficient doar acțiunea de desfășurarea a unei alte activități ce presupune o remunerare.

Potrivit materialelor acumulate la dosar, dl Gramă Iulian a desfășurat și desfășoară în continuare o activitate care prevede o remunerare, precum și încasează venituri sub formă de salariu.

Prin urmare, nu este relevant speței lipsa sau prezența unui salariu, pentru a demonstra deținerea unei funcții remunerate, ori refuzul la salariu, nu înlătură caracterul remunerat la funcției.

Inspectorul reiterează că, conform informației acumulate în cadrul controlului, dl Gramă Iulian deține Certificatul de Calitate Seria [REDACTAT] nr. [REDACTAT] eliberat la 11.05.2018, cu indiciile de calificare - „inginer cadastral”.

Potrivit *pct. 2 al CORM*, clasificatorul stabilește denumirile ocupațiilor (profesiilor și funcțiilor) practicate de populația activă a Republicii Moldova și clasificarea lor pe grupe în funcție de nivelul de omogenitate al activității desfășurate.

Totodată, în prezentul *Clasificator* se aplică următorii termeni: *OCUPAȚIA - este activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau natură), pe care o desfășoară o persoană în mod obișnuit, într-o unitate economico-socială sau în gospodăria proprie și care constituie, pentru aceasta, sursa principală de existență. OCUPAȚIA - poate fi exprimată prin FUNCȚIA sau PROFESIA exercitată de aceasta la locul de muncă. FUNCȚIA – reprezintă activitatea desfășurată de o persoană într-o ierarhie funcțională de conducere sau execuție.*

Reieșind din datele generate de *CORM*, s-a stabilit că funcția de „Inginer cadastral” este înregistrată, fiindu-i atribuită codul profesiei – 6874, Codul ocupației (nouă) 6 cifre – 216503 și Codul ocupației (vechi) 5 cifre – 21848.

Subsidiar, se menționează că S.R.L. „GEOAGMAR” desfășoară activități în domeniul arhitecturii și construcțiilor civile, de proiectare, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice legate de construcțiile civile, servicii de cercetări geodezice, activități de organizare a regimului proprietății funciare.

Potrivit datelor generate de *registru informațional de stat al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, la compartimentul ce vizează „informația despre contribuabil”*, inspectorul a stabilit că, S.R.L. „GEOAGMAR” își are înregistrat sediul în orașul Sîngerei, adică în unitatea administrativ teritorială unde, dl Gramă Iulian simultan și-a exercitat funcția publică, conform competențelor atribuite prin lege.

Conform fișei postului al specialistului Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sîngeri, scopul și competențele funcției ține de organizarea și desfășurarea activității serviciului spre realizarea concepției unice de dezvoltare a relațiilor funciare pe întreg teritoriu unității administrativ-teritoriale respective.

În această ordine de idei, scopul interzicerii incompatibilităților în cumularea anumitor funcții publice este creat de legiuitor pentru a evita unele abuzuri în exercitarea funcției sau a mandatului, evitarea utilizării statului pentru favorizarea în cazul respectiv a societății comerciale unde persoana desfășoară o activitate remunerată.

Or, a fi o absurditate de a admite că scopul legiuitorului este de a limita dreptul unei persoane la un câștig (salariu) garantat prin lege (remunerare).

În general un funcționar public nu poate avea interese contrarii colectivității pe care o servește și ca atare, nu ar putea desfășura activități lucrative în scop și interes personal. Reglementarea incompatibilităților vizează protejarea valorilor sociale care privesc imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice, având în vedere că funcțiile exercitate în stare de incompatibilitate se influențează sau se pot influența reciproc, funcția publică nemaiputând fi exercitată în condiții de obiectivitate și imparțialitate, fiind astfel vătămat principiul supremației interesului public.

Respectiv, în calitate de condiție *sine qua non*, rezultă că, pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite, la care se mai adaugă cerința că această cumulare să nu fie permisă de lege. Or, conform *Hotărîrii Curții Constituționale nr. 21 din 24.06.2015*, semnificația noțiunii de incompatibilitate consta în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia. Simpla deținere simultană a mai multor funcții/mandate/calități este o condiție atât esențială, cât și suficientă, pentru constatarea existenței stării de incompatibilitate.

Situațiile de incompatibilitate sunt stabilite expres de lege și au ca raționament asigurarea realizării principiul separației puterilor, garantarea exercitării cu imparțialitate și profesionalism a funcțiilor respective, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică sau de demnitate publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale a acesteia. La fel, incompatibilitatea nu constituie doar o măsură de protecție a funcției și de asigurare a obiectivității în

exercitarea acesteia, dar și de evitare a unor abuzuri, împiedicând cumularea acestora sub orice formă, iar ca consecință a nerespectării urmează sancționarea.

Într-adevăr subiectul declarării poate înceta situația de incompatibilitate în interiorul termenului prevăzut de regulile specifice funcției deținute, iar în caz de încălcare a termenului de prescripție, din motive ce nu depind de voința acestuia, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Or, materialele acumulate la dosar este evident că, pe perioada exercitării funcției publice (specialist al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri), dl Gramă Iulian nu și-a suspendat funcția publică, la fel nu a întreprins careva măsuri întru soluționarea stării de incompatibilitate în condițiile *art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008*.

În această ordine de idei, inspectorul nu poate să omită responsabilitatea atribuită prin lege funcționarului public de a se conforma prevederilor legale de a-și soluționa corespunzător și în termen starea de incompatibilitate, obligație impusă persoanei supuse controlului în calitate de subiect al declarării și care nu poate fi exclusă la dorința inspectorului de integritate, motiv pentru care cele invocate *supra* de dl Gramă Iulian, nu pot fi reținute.

Or, atât timp cât dispoziția *art. 25 alin. (2), lit. c) din Legea 158/2008*, prevede expres că funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate (indiferent de raporturile stabilite) prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, inspectorul de integritate reține că fiind investit cu obligația de a executa legea, acesta pornește de la premisa că o norma trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei și nu în sensul în care exclude aplicarea acesteia (*actus interpretandus est potius ut valeat qua mut pereat*) și nu poate la propria voință să renunțe la o normă valabilă.

Prin urmare, ținând cont cele relatate supra, dl Gramă Iulian a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, deoarece acesta nu și-a soluționat în termenul prescris de lege situațiile de incompatibilitate manifestate prin ceea ce, exercitând o funcție publică a desfășurat o activitate remunerată în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR”.

Necunoașterea și neaplicarea conformă a legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de situația de incompatibilitate abordată în prezenta speță (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care, în virtutea exercitării funcției, dânsul a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile statutului funcției/mandatului deținut. Informația fiind accesibilă urmare publicării acestora în corespundere cu *art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative)*, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM. La fel, nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei, eroarea de drept nu exonerează de răspundere.

Astfel, în corespundere cu prevederile *art. 38, alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Potrivit *art. 23 alin. (3) al Legii nr. 133/2016*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia. La fel, *alin. (6) al aceluiași articol* prevede că, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Conform *alin. (7) al aceluiași articol*, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, iar *alin. (8) al aceluiași articol*, menționează

că Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Conform *art. 40, alin. (1) din Legea 132/2016*, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al incompatibilităților rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de 15 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia, iar conform *art. 64 alin. (1), lit. c) al Legii nr. 158/2008*, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei destituirii din funcția publică, dacă s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public nu acționează pentru încetarea acesteia în termenul stabilit de prezenta lege.

Având în vedere cele constatate, în temeiul *art. 19, art. 35-28, și art. 40 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 25 și art. 64 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că dl Gramă Iulian, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea funcției publice (specialist superior al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Aparatului președintelui raionului Sângeri) simultan cu desfășurarea altei activități remunerate în cadrul S.R.L. „GEOAGMAR”.

2. Se decede dl Gramă Iulian din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească, în condițiile *alin. (6)-(8) art. 23 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, cu înscrierea acestuia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

3. Se aduce la cunoștința dlui Gramă Iulian actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Olga VIZITIU